

Привабливість харчового бізнесу в Україні [Текст] : монографія / Н. Й. Басюркіна, Ю. О. Бровкіна, С. Ю. Вігуржинська та ін ; за ред. Н.Й. Басюркіної ; Одес. нац. акад. харч. технологій. - Одеса : ОНАХТ, 2017. - 192 с. : табл., рис. - До 115-р. ОНАХТ. - Бібліогр.: с. 176-191. - ISBN 978-617-7503-03-2.

У монографії розглянуто теоретичні і прикладні питання забезпечення привабливості харчового бізнесу України в економічному, технічному, соціально-психологічному, інтелектуальному, регіональному аспектах. Показано, що потрібен постійний моніторинг і прогнозування кон'юнктури ринку харчових продуктів, агропродовольчої сировини, ринку послуг громадського харчування і торгівлі харчовими продуктами, вивчення всіх форм розвитку харчового бізнесу - від малих підприємств до величезних агропромислових формувань, торговельних мереж або готельно-ресторанних комплексів. Розкрито організаційно-економічні аспекти привабливості харчових і аграрних виробництв, ресторанного бізнесу і торгівлі харчовими продуктами в Україні. Висвітлено суть інноваційних підходів до автоматизації управління бізнес-процесами в АПК. Досліджено інвестиційний розвиток Українського Причорномор'я та діяльність малих підприємств Одеського регіону. Вважаємо, що дана монографія спонукатиме державних діячів до прийняття розумних виважених рішень в державній агропродовольчій політиці, а українську молодь - до важливості ставлення до їжі, проблем продовольчого забезпечення і розвитку харчового бізнесу в Україні. Монографія підготовлена за результатами наукових досліджень, проведених згідно плану наукової роботи Одеської національної академії харчових технологій. Вона спрямована на теоретичне осмислення проблем розвитку харчового бізнесу, як основи забезпечення продовольчої безпеки та розвитку майбутніх поколінь українців.

Видання рекомендується для наукових співробітників, керівників і фахівців підприємств АПК, харчової промисловості, ресторанного бізнесу, торгівлі, студентів вищих навчальних закладів.

ПЕРЕДМОВА

Ідея написання монографії виникла ще наприкінці 2000-х років, коли харчовий бізнес став одним з найпривабливіших в Україні. Саме тоді з'явилося чітке розуміння необхідності постійного моніторингу і прогнозування кон'юнктури ринку харчових продуктів, агропродовольчої сировини, ринку

послуг громадського харчування і торгівлі харчовими продуктами, вивчення всіх форм розвитку харчового бізнесу - від малих підприємств до величезних агропромислових формувань, торгівельних мереж або готельно-ресторанних комплексів. У суспільстві гостро постали проблеми стійкого розвитку економіки, продовольчої безпеки та інвестування агропродовольчої сфери як основи для їх вирішення. З розвитком агропромислових формувань розпочали впроваджуватись нові автоматизовані системи управління бізнес-процесами в харчовій промисловості і сільському господарстві. Все це викликало необхідність вивчення означених явищ, регулювання стихійних процесів в агропромисловому секторі України на різних рівнях та створення в українському суспільстві вірного розуміння важливості харчового бізнесу для розвитку майбутніх поколінь. Для авторів є дуже важливим розповсюдження ідей «здорового» харчування і взагалі «здорового» способу життя, дбайливого відношення до ресурсів, обізнаності стосовно «харчових» інновацій серед української молоді, проведення роз'яснювальної роботи в навчальному процесі, під час конференцій та шляхом розповсюдження спеціальної літератури.

Про проблему продовольчої безпеки стали вести дискусії в українському суспільстві близько 30-ти років тому, але вона залишається гострою, незважаючи на великі ресурси української землі - її родючі чорноземи, благодатні кліматичні умови, водні ресурси (річки, озера, лимани, моря) та величезний науковий і людський потенціал. Це не може залишатися поза увагою політиків, бізнесменів, науковців і потребує спільних зусиль для регулювання агропродовольчого сектору України, який переживає кризові часи і потребує інноваційно-інвестиційного оновлення.

Вважаємо, що дана монографія спонукатиме державних діячів до прийняття розумних виважених рішень в державній агропродовольчій політиці, а українську молодь - до важливості ставлення до їжі, проблем продовольчого забезпечення і розвитку харчового бізнесу в Україні.

Монографія підготовлена за результатами наукових досліджень, проведених згідно плану наукової роботи Одеської національної академії харчових технологій. Вона спрямована на теоретичне осмислення проблем розвитку харчового бізнесу, як основи забезпечення продовольчої безпеки та розвитку майбутніх поколінь українців.

Поставивши за мету узагальнити результати проведених досліджень щодо розробки теоретичних і прикладних засад розвитку харчового бізнесу в Україні, незважаючи на дискусійні моменти, автори сподіваються на позитивний відгук читачів монографії та спільний пошук конструктивних рішень щодо оновлення шляхів підвищення привабливості, в першу чергу, інвестиційної, всіх видів харчового бізнесу в Україні.

Монографія призначена для керівників державних і місцевих органів влади і управління, представників громадських організацій, наукових співробітників, керівників і фахівців підприємств АПК, харчової промисловості, ресторанного бізнесу, торгівлі, студентів вищих навчальних закладів.

У підготовці монографії брали участь: Басюркіна Н.И. (передмова, загальна

редакція, розділ 3), Бровкіна Ю.О. (розділ 5), Вігуржинська С.Ю. (підрозділ 2.1), Каламан О.Б. (підрозділ 2.2), Карпінська Г.В. (підрозділ 7.4), Колесник В.І. (підрозділ 1.2), Константинова Т.В. (підрозділ 6.1), Крупіна С.В. (підрозділ 2.4), Лайко О.І. (підрозділи 7.1, 7.2, 7.3), Поплавська С.О. (підрозділ 4.3), Свистун Т.В. (підрозділ 1.1), Сорокіна А.Г. (підрозділ 4.2), Тортіка Л.Л. (підрозділ 1.2), Трішин Ф.А. (розділ 3), Хмура О.Г. (підрозділ 4.1), Черкаський А.В. (підрозділ 6.2), Шалений В.В. (підрозділ 2.3).

Автори вдячні рецензентам - доктору економічних наук, професору А.І. Бутенко і доктору економічних наук В.В. Немченко за цінні зауваження і рекомендації, що сприяли покращенню змісту монографії.

ЗМІСТ

<i>Передмова</i> (Басюркіна Н.Й.)	5
<i>Розділ 1</i>	
ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ХАРЧОВОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
1.1. Теоретичні основи дослідження привабливості харчового бізнесу (Свистун Т.В.).....	7
1.2. Перспективи підвищення інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості (Колесник В.І.).....	16
1.3. Привабливість АПК України (Тортіка Л.Л.)	22
<i>Розділ 2</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ПРИВАБЛИВОСТІ ХАРЧОВОГО БІЗНЕСУ	
2.1. Економічні аспекти інноваційного розвитку технологічних процесів (Вігуржинська С.Ю.).....	29
2.2. Кластеризація як модель підвищення економічної ефективності виноградарсько-виноробних підприємств (Каламан О.Б.)	34
2.3. Оцінка впливу ризиків на діяльність підприємств харчової промисловості як виробничих систем (Шалений В.А.).....	47
2.4. Розвиток інтелектуального бізнесу в харчовій промисловості України (Крупіна С.В.)	56
<i>Розділ 3</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС- ПРОЦЕСАМИ В АПК 3 1. Основні тенденції в автоматизації АПК (Басюркіна Н.Й., Трішин Ф.А.).....	
3.2. Інновації в автоматизації АПК України (Басюркіна Н.Й., Трішин Ф.А.).....	78

Розділ 4

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
4.1. Ресторанний бізнес як перспективний напрямок економічного розвитку України (Хмура О.Г.)	85
4.2. Стратегія розвитку гастрономічного туризму в південних регіонах України (Сорокіна А.Г.).....	94
4.3. Інновації у сфері ресторанного бізнесу (Поплавська С.О.).....	102
<i>Розділ 5</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТОРГІВЛІ ХАРЧОВИМИ ПРОДУКТАМИ В УКРАЇНІ	
5.1. Тенденції розвитку роздрібної торгівлі в Україні (Бровкіна Ю.О.)	109
5.2. Розвиток мережевої торгівлі в Україні (Бровкіна Ю.О.)	118
<i>Розділ 6</i>	
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОГО БІЗНЕСУ	
6.1. Проблема харчового вибору у сучасному українському суспільстві (Константинова Т.В.)	125
6.2. Психологічні аспекти управлінської діяльності в харчовій галузі (Черкаський А.В.)	133
<i>Розділ 7</i>	
РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОГО БІЗНЕСУ	
7.1. Інвестиційна привабливість Українського Причорномор'я: стан та перспективи	
7.1.1. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість як фактор-індикатор рівня соціально-економічного розвитку регіону (Лайко О.І.).....	137
7.1.2. Інструменти підвищення інвестиційної привабливості: досвід та перспективи (Лайко О.І.).....	153
7.1.3. Заходи активізації інвестиційної діяльності в регіоні (на прикладі Українського Причорномор'я) (Лайко О.І.).....	160
7.2. Розвиток малих підприємств харчової промисловості Одеського регіону: перспективи та проблеми (Карпінська Г.В.)	167
<i>Список авторів</i>	174
<i>Список літератури</i>	176